

Ріпакова селекція для складних умов

21 серп 2015

Журнал «Агробізнес сьогодні»

Першого липневого дня у демоцентрі на базі ФГ «Тетяна 2011» (с. Черевки Згурівського району Київської області) сільгоспвиробники майже з усіх північних регіонів країни змогли оцінити ефективність стресостійких гібридів озимого ріпаку від насіннєвого бренду ДЕКАЛБ

Таку ризиковану культуру, як озимий ріпак прискіпливо обирають за гібридами, відповідно до кліматичних та ґрунтових умов кожного регіону. Наприклад, у Північно-Західному та Центральному регіонах, особливо зважають на сильну шкодочинність хвороб, а отже — на стійкість гібридів до них. У Центральних та Південно-Східних областях потрібні пластичні гібриди, стійкі до посухи, осипання, вилягання та перепадів температури. Для Північних областей добираються гібриди з високим рівнем зимостійкості. Гібриди лінійки ДЕКАЛБ (ДК) компанії Монсанта спеціально адаптовані до конкретних умов певних регіонів. Одним із механізмів боротьби з хворобами, що розповсюдились особливо останніми роками, стало створення гібридів, стійких до захворювань. За типами резистентності озимі ріпаки ДЕКАЛБ поділяються на два типи: специфічний і полігенетичний. Гібриди першого, специфічного типу, до яких належать ДК Ексторн, ДК Експовер і ДК Іммінент КЛ, мають у своєму генотипі ген RLM7. Він робить їх стійкими до найбільш поширеного виду фомозу PhomaLingam. Другий тип є полігенним. Гібриди цього типу ДК Ексторн, ДК Експовер і ДК Ексквізіт характеризуються високою стійкістю до хвороб. Також у портфоліо Монсанта є гібриди для виробничої системи Clearfield такі як: ДК Імідо КЛ, ДК Іммінент КЛ та ДК Імір КЛ.

Ігор Устич,

Агроном СТОВ «Ліберецький»

З Монсанта ми співпрацюємо вже 5 років. Переважно користуємось їх гібридами кукурудзи, які мають високу врожайність та відрізняються гарними технологічними властивостями, а також гібридами озимого ріпаку. Зокрема, на наших полях, де умови перезимівлі ріпаку є несприятливими, непогано показав себе ДК Екстрон: на 50 га врожайність становила 36 ц/га. Загалом із Монсанта співпрацюємо, тому що, крім величезного досвіду в галузі селекції, ще й забезпечує повним агрономічним супроводом.

Гібриди для оптимальних і пізніх строків посіву

Чи не головною перевагою гібридів ДЕКАЛБ є стійкість до стресових умов. За цією характеристикою вони розподіляються за двома типами — гібриди для оптимальних і пізніх та для оптимальних і ранніх строків посіву «Для першої групи гібридів характерно те, що їх можна сіяти з 20 серпня до 6 вересня, — розповідає кандидат сільськогосподарських наук, торговий представник

Монсанта в Київській області Олександр Худяков.

Гібрид **ДК Екстрон** відноситься до середньоранньої групи стиглості та підходить для різних за механічним складом ґрунтів. Головна його перевага полягає у тому, що гібрид має високий потенціал врожайності і водночас вирізняється підвищеною зимостійкістю. Гібрид висотою 140-150 см має потужне стебло і високу стійкість до вилягання. Найкращі результати врожайності гібрид демонструє на території Центрального лісостепу та в Південно-Східному регіоні України, а стійкість до розтріскування дозволяє без додаткових втрат зібрати весь вирощений урожай.

ДК Ексквізіт — середньопізній гібрид, потенціал урожайності якого сягає 5,5-6,5 т/га за умов використання інтенсивної технології. Потужний гібрид має висоту 160-170 см. Незважаючи на досить високий зріст, за рахунок потужного гілкування та високої компенсаторної здатності гібрид формує масивну розлогу крону, що сплітаючись робить широкий суцільний масив продуктивної крони, який міцно тримається і не вилягає навіть при зрідженому посіві. Також цей гібрид характеризується високим вмістом олії, високою зимостійкістю та посухостійкістю, а головне — має потужну кореневу систему.

Ексель — один із найбільш популярних гібридів в Україні, що чітко реагує на інтенсифікацію виробництва і показує високий потенціал врожайності в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Це високопродуктивний, стабільний гібрид, який має високий вміст олії та хороші показники стресостійкості. Головна перевага — висока посухостійкість, стабільна врожайність та пластичність, а високу стійкість до хвороб гарантує ген RLM 7 у його генотипі.

Гібриди для оптимального та раннього строків посіву

Група гібридів для ранніх строків сівби характеризується високою адаптивністю до різних технологій обробки ґрунту: можна використовувати як класичну оранку так і мінімальний обробіток ґрунту чи технологію No-Till. Особливістю цієї групи є помірний розвиток восени, що дозволяє стримувати точку росту від переростання, а в комбінації з раннім строком посіву сприяє проникненню кореневої системи в глиб ґрунту, навіть за умов його переущільнення. «За строками сівби оптимальним буде період з 01 до 20 серпня, що дозволяє «спіймати» серпневу вологу і отримати рівномірні сходи. Ці гібриди є нижчими за зростом, але більш розлогими за гібриди першої групи», — порівняв Олександр Худяков та ближче познайомив із ними.

ДК Седона — стабільний, високоврожайний гібрид, що поєднав у собі типові характеристики групи гібридів для раннього строку посіву з високим потенціалом врожайності, на рівні гібридів для оптимального і пізнього строку сівби. У нього добре розвинуте розгалужування, а навесні він демонструє швидкі темпи розвитку та дружнє цвітіння. **ДК Секвоя** — середньорослий гібрид 150-160 см, що відноситься до середньої групи стиглості. Він має відмінні характеристики зимостійкості, інтенсивно гілкується та показує хорошу регенераційну здатність. З усіх гібридів зі своєї групи показує найвищі темпи осіннього розвитку. За рахунок потужної крони і середньому зросту має високу стійкість до вилягання. Гібрид **ДК Секюр** характеризується високим рівнем зимостійкості. Є низькорослим, але добре гілкується. Незважаючи на помірний розвиток восени, навесні цей гібрид демонструє неабиякі темпи розвитку і до цвітіння наздоганяє своїх «колег» по першій групі, а дозріває раніше за деяких з них. Головна особливість: добре розвинена коренева система, при якій формується велика кількість бічних коренів другого порядку та кореневих волосків, що дозволяє рослині краще поглинати вологу та корисні речовини з ґрунту. Є адаптивним до різних умов вирощування та забезпечує стабільні врожаї в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Гібрид відноситься до середньої групи стиглості, має потужне галушення та високі показники стійкості до вилягання.

Олексій Стеценко,

Директор із маркетингу та стратегічного розвитку компанії Монсанта

Основна стратегія Монсанта — надавати нашому сільгоспвиробнику комплексні рішення, спрямовані на збільшення врожайності та зменшення собівартості кожної тонни. Щороку ми реєструємо сотні нових гібридів усіх основних продовольчих культур та овочів. В Україні ми створюємо гібриди овочів, кукурудзи та озимого ріпаку. Маємо 30 гібридів озимого ріпаку, з яких для реалізації обрали 14 найкращих, а решта лишається у реєстрації на випадок виникнення необхідності розширення портфелю. Є 80 зареєстрованих гібридів кукурудзи, 29 з яких в активному продажі. Попри всі економічні ризики Монсанта вірить в Україну, продовжує інвестувати і, лишаючись на цьому ринку, запроваджує інновації. Зокрема, цього року ми ввели новий біологічний інокулянт Торк для кукурудзи, який є унікальним на ринку.

Страхування ризиків

Та навіть за умов використання найстійкіших гібридів і дотримання всіх технологій ризику завжди лишаються. Для того щоб їх нівелювати, компанія Монсанто продовжує програму страхування озимого ріпаку. Якщо господарство посіяло озимий ріпак бренду ДЕКАЛБ на площі понад 50 га, то отримує право подати своє поле (чи поля) на участь у програмі страхування від Монсанто. Директор із маркетингу та стратегічного розвитку компанії Олексій Стеценко пояснив її умови: «У випадку неперезимівлі озимого ріпаку аграрій отримує компенсацію до 80% від вартості насіння. Решта — 20% (у деяких регіонах 30%) — це франшиза, яка не повертається. Так ми стимулюємо сільгоспвиробників почати вирощувати наш ріпак. Упевнені, спробувавши, вони і надалі обиратимуть саме це високоякісне насіння». 2015 року Монсанто розширила цю програму, запросивши до співпраці компанію BASF. «Якщо господарство з осені придбало для посіву насіння гібридів ДК Іммінент КЛ, ДК Імідо КЛ або ДК Імір КЛ, та використало препарати для захисту, рострегулятор і гербіцид під виробничу систему Clearfi eld від компанії BASF, то у випадку неперезимівлі ріпаку воно отримує компенсацію не тільки вартості насіння, а й вартості препаратів, за винятком франшизи», — наголосив Олексій Стеценко. Програма страхування діє вже упродовж 4-х років, і весь цей час Монсанто співпрацює з найкращими страховими компаніями.

Павло Петров,

керівник і співзасновник підприємства ТОВ «Волошкове поле», Броварський р-н Київська обл.

Насіння кукурудзи від Монсанто ми купуємо з 2007 року. Фактично використовуємо весь спектр гібридів, виходячи з ФАО-діапазону від 250 до 320, оптимального для нашого регіону. Озимий ріпак ми пробували вирощувати 5 років тому, але тоді результати були не задовільні, адже в нашому регіоні посушливий період припадає якраз на час висіву озимого ріпаку, на серпень-вересень. Сьогодні плануємо відновити виробництво культури завдяки стресостійким раннім гібридам ДЕКАЛБ, які висіваються у першій декаді серпня. Для нас велике значення має високий рівень підтримки агрономів компанії Монсанто.